

MILOTICE

JARNÍ ZPRAVODAJ

1/2020
XXII. ročník

OÚ Kontakty

Starosta, místostarosta

518 619 479

Matrika, evidence obyvatel,
podatelna

518 619 541

Kabelová televize, hlášení

518 619 047

Poplatky, hřbitov, účetní,
majetek obce

518 619 642

Správce hřbitova

724 798 012

Škola

518 619 490

Kultura

724 760 296

Sběrný dvůr

724 798 013

Lezecká stěna

724 798 015

podatelna@milotice.cz

starosta@milotice.cz

kultura@milotice.cz

mistostarosta@milotice.cz

poplatky@milotice.cz

-www.milotice.cz-

Slovo starosty obce

Vážení spoluobčané,
je zbytečné zmiňovat, v jak složité situaci se nacházíme. Všechno, co je nové, co má nejistý konec a nepředvídatelný průběh, nám nahání strach. Zvláště, když jde o zdraví a životy našich blízkých i nás samotných. Nebojte, nebudu se pouštět do glosování nastalé pandemie. Jednak proto, že ji všichni dostatečně známe, a také z důvodu, že se situace mění každým okamžikem. Jiná je dnes a jiná bude určitě poté, co zpravodaj opustí tiskárnu. Tento stav prožíváme různě: někdo s větším či menším klidem, někdo lehce podléhá panice, jiný hledá viníka a kritizuje každý krok, každé opatření, anebo naopak poukazuje na netečnost v řešení nastalé situace.

Také já svůj post starosty vnímám pod tímto zorným úhlem jinak než kdykoli předtím. Na obci si opakovaně klademe otázky, na které se těžko odpovídá. Jak se zachovat? Jak pomoci, či spíše jak neuškodit? Jako řadový starosta toho nemůžu zase tolik udělat. Sleduji zprávy, řídím se pokyny, na základě kterých nabádáme občany k zodpovědnosti a k dodržování daných vládních nařízení. Koupili jsme látky, oslovujeme dobrovolníky na šití roušek a na pomoc seniorům, kteří nemají nikoho blízkého. Také jsme v souladu s nařízením zrušili veškeré kulturní akce. Vyvíjet vlastní iniciativu může být naopak v této situaci spíše jevem škodlivým.

Přesto všechno jsme mnohými osočováni, zpravidla prostřednictvím sociálních sítí, že pro zdraví svých občanů moc neděláme, nechodíme mezi lidi (přesto, že tato aktivita není doporučována) a vůbec, ať se podíváme „jinde“, kde to umějí lépe... Největší vlna kritiky se snesla na skutečnost, že nezveřejňujeme seznamy lidí, kteří jsou „stoprocentně“ pozitivní, i přesto, že se v následujících hodinách ukáže, že to není pravda. Věřte, že máme svá nařízení, a nesmíme s těmito neověřenými fakty zacházet libovolně. Hygienické stanice neposkytují informace o nakažených osobách veřejným institucím, pouze nejbližším rodinným příslušníkům, a ti pak rozhodnou, jak s nimi naloží.

Považuji za svou povinnost uvést tyto informace na pravou míru. Takže kromě zlověstného viru máme další epidemii, a tou je nenávisť. Svě o tom ví rodiny, které během netrpělivého čekání na výsledky testů svých rodinných příslušníků byly napadány opakovanými nepříjemnými telefonáty, jež jejich situaci velmi zhoršovaly. Žijeme ve stresu, emoce jsou na pochodu, jsme citlivější, vznětlivější, ale to není omluva.

Považoval jsem za nutné vám své negativní pocity sdělit, ne proto, abych se politoval. Na kritiku jsem ve své funkci za ta léta zvyklý, ale především proto, že chci apelovat na váš zdravý rozum, popřát dobré zdraví, pevné nervy, a ať se vám infekce obloukem vyhýbá. Věřte, že pokud se situace vyvine tak, že budou nutné razantnější zákroky, jsme se svými kolegy připraveni bojovat ze všech sil. Stojím při vás a přeji vše dobré v této složité situaci. Těšme se na dobu, kdy veškerá nepopulární opatření pominou, a my se vrátíme v plném nasazení do běžného života. To vám ze srdce přeje

Josef Levek, starosta obce

Přehled plánovaných akcí

Níže uvedený přehled akcí je pouze orientační a může se podle dané situace rušit nebo měnit.

Duben

26. 4. Autorské čtení

Květen

1. 5. Pálení čarodějnic
3. 5. Odpoledne pro seniory
8. – 9. 5. Burza knih
9. 5. Traktoriáda
15. 5. Noc s Andersenem

16. 5. Pouť v zámecké kapli sv. Jana Nepomuckého

17. 5. Zpívání mužských sborů
30. 5. Dětský den u myslivců

Červen

5. – 7. 6. Dětská burza
13. 6. Sportovní den pro rodiny
14. 6. Zbořilovy Milotice
27. 6. Pohádkový les

Společenská kronika

Jubilanti

leden

81 let František Wind
84 let Naděžda Macháčková
85 let Františka Gregorovičová
86 let Zdeňka Trpíková
87 let Václav Dobeš
89 let Antonín Koutný
Marie Holubová
91 let Marie Skřivánková
Marie Díková

únor

81 let Milada Koryťáková
Anežka Procházková
84 let Augustin Janík
85 let Božena Boorová
90 let Květoslava Příkazská

březen

80 let Pavlína Bábíková
82 let Josef Paytok
83 let Božena Chytilová
84 let Marie Kristová
Marta Zajícová
88 let Ladislav Lunga

Narození

prosinec

Dominik Wagner
Terezie Lungová

leden

Anita Onofej
Liliana Kundratová

únor

Marek Merta

Úmrtí

leden

Hedvika Buchtová

únor

Marie Pijáčková

Zlatou svatbu (50 let) oslavili:

Jiřina a Antonín Dobešovi (31. 1. 1970)

V roce 2019 se narodilo 18 dětí, z toho osm chlapců a 10 děvčátek. K trvalému pobytu se přihlásilo 31 nových občanů a odhlásilo se 36 občanů. Zemřelo 20 občanů. K 1. 1. 2020 měla obec 1885 občanů, průměrný věk je 40,97 let.

Ke zveřejnění jmen výše uvedených osob byl dán souhlas.

Z jednání zastupitelstva

Obec

ZO dne 18. 12. 2019

Pověřuje:

- Starostu obce provedením rozpočtového opatření k 31. 12. 2019 v plném rozsahu

Schvaluje:

- Prodej části obecního pozemku parc. č. 2710/10 o výměře 1 m²
- Pacht obecního pozemku parc. č. 2280/49 o výměře 1652 m²
- Nákup pozemku parc. č. 1815/1 o výměře 569 m²
- Kupní smlouvu
- Návrh rozpočtu obce Milotice na rok 2020, včetně rozpočtu sociálního fondu
- Návrh střednědobého výhledu rozpočtu na rok 2021–2022
- Pravidla tvorby a použití sociálního fondu
- Příspěvky spolkům obce
- Spolufinancování projektu Rekonstrukce toalet a prádelny, pořízení aerifikátoru FK
- Schvaluje veřejnoprávní smlouvu na investiční dotaci FK Milotice
- Podání žádosti o dotaci na dětské hřiště na MMR

ZO dne 20. 2. 2020

Schvaluje:

- Rozpočtové opatření č. 1/2020
- Nákup pozemků parc. č. 1816/22 o výměře 137 m², parc. č. 1816/23 o výměře 105 m²
- Poskytnutí dotace a veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí dotace se SHČMS
- Poskytnutí dotace a veřejnoprávní smlouvu s ŘF Milotice
- Poskytnutí dotace a veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí dotace s FK Milotice
- Obecně závaznou vyhlášku č. 1/2020 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění a odstraňování komunálních odpadů
- Podání žádosti na Jihomoravský kraj na Národopisný festival kyjovského Dolňácka
- Podání žádosti na Jihomoravský kraj na rekonstrukci knihovny
- Podání žádosti na Jihomoravský kraj na rekonstrukci hudebních učeben KD
- Podání žádosti na Jihomoravský kraj na pořízení tří kusů dýchací techniky pro JSDH
- Podání žádosti o dotaci na projekt Modernizace školní kuchyně v ZŠ a MŠ
- Podání žádosti do OPŽP na nákup kompostérů

-jl-

Vážení spoluobčané,

nastalo jaro, ještě tedy není samý květ, ale to nezastaví přípravné práce, které je potřeba před začátkem vegetačního období provést. Nyní je v plném proudu především úprava dřevin. U hlavní silnice (ul. Zámecká, Dědina, Ratíškovská) byl proveden řez růží, levandulí. Seříznuty do požadovaného tvaru byly také živé ploty. Dále byly upraveny stromy na hřbitově, keře v parku u ulic Dubňanská a Zafářů a v parku u kostela a zámeckého zahradnictví.

Další akcí, která je s úpravou dřevin spojená, bylo vyřezání keřů a náletových dřevin u problematické křižovatky ulic Ratíškovská, Vývoz, Díly. Tím se stala křižovatka přehlednější. U tohoto místa se dále počítá s odstraněním stavby č. p. 225. K tomu ovšem dojde až po likvidaci elektrického vedení, které je na domě upevněno.

Zmínit bych chtěl především dvě stavební akce, na které se v letošním roce připravujeme a které mohou ovlivnit řádný chod základní a mateřské školy. V letních měsících by totiž měly začít stavební práce na projektu Půdní vestavba ZŠ Milotice. V rámci této akce vzniknou v půdních prostorách naší základní školy učebny výpočetní techniky, odborných předmětů, sociální zařízení a zázemí pro učitele. Bude zde také vybudován výtah. Vše je a i nadále bude konzultováno s vedením školy tak, aby práce co možná nejméně zasahovaly do výuky. Nyní jsou upřesňovány podmínky výběrového řízení na zhotovitele a v nejbližších dnech bude vyhlášeno. Práci na projektu se snažíme co nejvíce urychlit tak, aby bylo případně možné využít současné situace. Celkové náklady této výstavby jsou odhadnuty na 15 mil. Kč a jsou ze 70 % hrazeny z národních a evropských dotací.

V podobném duchu je i druhá akce, což je Rekonstrukce školní kuchyně. Dnešní stav, který je z doby výstavby, je už neudržitelný. Situace je obdobná, jako s půdní vestavbou ZŠ a výběrové řízení bychom chtěli vyhlásit také v nejbližších dnech. Celková investice by měla být do 10 mil. Kč.

Obě tyto akce výrazně pomohou zkvalitnit zázemí pro výuku dětí nejen z Milotic. Zároveň bude také na úplně jiné úrovni kvalita stravování ve školní jídelně, kdy vaření v konvektomatech a dalších moderních gastro-zařízeních nabízí zcela jiné možnosti přípravy zdravých, vyvážených a chutných pokrmů. Nejdůležitější bude vyřešit problematiku výstavby a bezproblémového chodu školy. Proto se budeme snažit vše směřovat tak, aby stěžejní práce případně na období letních prázdnin. Vše bude i nadále konzultováno a dohodnuto s vedením školy a řádně oznámeno. Situace se však může zkomplikovat, zvláště v dnešní době, kdy se okolnosti mění doslova ze dne na den. Proto se za možné nesnáze předem omlouváme a děkujeme za pochopení.

Všem přeji hodně zdraví.

Radek Šeda

Silvestrovské ohlédnutí

I když kultura je v situaci, ve které se svět nachází, upozaděna, nedá mi, abych nezavzpomínal na významný kulturní počín, který naše obec a vlastně celý mikroregion zažíval poslední den loňského roku. Tím byl silvestrovský pochod na milocký zámek. Slušnost velí poděkovat za velkou pomoc za ochotu a vervu, se kterou se mnozí z vás do akce zapojili. Silvestrovské putování po obcích Mikroregionu Nový dvůr vnímáme jako jedinečnou možnost setkání lidí, kteří se znají dlouhá léta, ale v průběhu roku se zpravidla nepotkávají. Právě poslední den roku je k tomu vhodnou příležitostí. Ani letošní putování nebylo jiné, pro nás místní se lišilo pouze tím, že celá organizace této náročné kulturní akce ležela na bedrech obce Milotice. Tím se možnost klidného prožití zmenšila, ale i tak byla příležitost si to užít a vzájemně si popřát vše dobré do nadcházejícího roku. Velké pozitivum vidím i v přípravě, kterou žádá obec nepodcenila, a občané přišli v kostýmech s patřičnými rekvizitami, podle časových období určených pro každou obec. Tak dokázali, že jim dění v obcích, a tím i v celém mikroregionu není lhostejné. To je podle mě největší přínos tohoto kulturního počínu. Mé poděkování míří ke všem, kteří přiložili ruku k dílu a na zdaru akce se nezištně podíleli. Rád bych zde vyzvedl především pomoc místních spolků a organizací, bez nichž by se akce nemohla uskutečnit. Žádný z oslovených subjektů svou účast neodřekl, nevymluvil se, že jsou dny volna, které si chtějí užít po svém, ale naopak přispěchal především s pomocí, ale i radou, jak vše bez potíží zvládnout. Moc si toho vážím, a všem ze srdce děkuji. Zvláště, zvažíme-li, že Silvestrovského pochodu se zúčastnilo více než 2,5 tisíce dospělých návštěvníků, dětí bylo odhadem 400 a když k tomu připočtu početnou „armádu“ obsluhujících a pořadatelů, sešlo se nás na obou nádvoří zámku více než tři tisíce. Milotice mají tu výhodu, že jsou umístěny uprostřed obcí mikroregionu, kam to mají všichni poměrně blízko, a svou roli jistě sehrálo i příznivé počasí.

-jl-

Místní knihovna

Zdravím všechny občany a uvádím pár statistických čísel za loňský rok. V uvedeném roce bylo oficiálně registrováno 124 čtenářů, z čehož bylo 49 dětí do 15 let. Protože však hodně čtenářů bere na jednu průkazku knihy celé rodině, ráda budu věřit tomu, že čtenářů má naše obec mnohem více.

Návštěvnost knihovny byla o něco nižší než v předloňském roce, zase však o něco málo stoupl počet uživatelů, kteří procházejí onlinový katalog. Co se týče samotných výpůjček, jsou víceméně srovnatelné za poslední tři roky. Zato veřejný internet, který je zdarma v knihovně k dispozici, se využívá jen opravdu ojediněle. To je však v současné době pochopitelné.

Loni nám do knihovny přibýlo 169 nových knih, vyřadilo se 266 titulů a v rámci výměnného fondu bylo knihovně zapůjčeno 400 knih. V 18 případech byla zapůjčena kniha na požádání

i v rámci meziknihovní výpůjční služby. Také se konečně začaly půjčovat i zvukové knihy, které máme zapůjčeny z hodonínské knihovny. Jejich seznam najdete na webových stránkách knihovny v samostatné záložce.

Za sledovaný rok jsem pořádala devět kulturních akcí různého zaměření, ať už pro všechny občany Milotic, nebo jen pro danou skupinu dětí.

V letošním roce zažádala knihovna prostřednictvím Obecního úřadu o dotace ze dvou dotačních titulů: na dataprojektor a na nové police na knihy. Ty původní jsou už více než 30 let staré. Tak uvidíme, jak dopadneme.

Krásně prožité svátky jara vám všem přeje

Jitka Úradníková

Státní zámek Milotice

Ačkoliv už je všechno na novou návštěvníckou sezonu 2020 v podstatě připraveno, její začátek je z důvodu šíření epidemie Covid-19 v nedohlednu. Naštěstí nepřístupný zůstává veřejnosti pouze zámek, zahrady přístupné jsou. Otevírat se mělo původně v sobotu 28. března, prozatím však budeme mít zavřeno ještě minimálně do poloviny dubna, takže velikonoční prohlídky jsou zrušeny. Co bude s dalšími akcemi a kostýmovými prohlídkami pro děti v květnu a červnu, kterých už je objednáno na tři tisíce, bude záležet na dalším vývoji nákazy.

Co na návštěvníky čeká? Během loňského podzimu byl opraven portrét ze Společenského salonu, u nějž jsme se dosud mylně domnívali, že se jedná o Josefa Augusta

Seilerna (1793–1861). Jde však pravděpodobně o jeho slavnějšího předchůdce Kristiána Augusta (1717–1801), který v letech 1764–1770 působil jako rakouský velvyslanec v Londýně. Podle restaurátora mohl milotický portrét vzniknout s největší pravděpodobností právě v době Seilernova londýnského pobytu. Uvažuje se proto, že autorem by mohl být věhlasný anglický portrétista Joshua Reynolds (1723–1792).

Také zámecká kostymérna měla přes zimu velké fofry. Kromě velkého praní a údržby stávajících šatů se vyřazovalo poměrně velké množství zvláště chlapeckých kostýmů, které se za těch 10 let půjčování už téměř rozpadaly. Vyřazené kostýmy byly zároveň nahrazeny nově

ušitými kusy. Snažíme se tak pořád zvyšovat úroveň naší garderoby. Na tuto adresu přichází neustále velké množství pochval, a to i ze zahraničí. Zajisté potěší, když si hosté z Rakouska, Německa nebo Anglie pochvalují, že s takovou úrovní kostýmů na zapůjčení, jaká je na Miloticích, se ještě nikde ve světě nesetkali.

Návštěvníci si budou moci nakupovat nejrůznější druhy rostlin v nových prostorách zahradnictví, které bylo na konci února zkolaudováno. Kromě obvyklých akcí, umožní-li to situace, se během prázdnin po velkém úspěchu minulého roku znovu uskuteční noční prohlídky.

*Za kolektiv zaměstnanců
Václav Lunga*

Zámecké zahradnictví

Duben je ten pravý a požehnaný měsíc pro zahradníky, milovníky květin a doma na zahrádce pěstované zeleniny. Proto i my jsme měli naplánováno v dubnu, na velikonoční sobotu 11. 4. v 10.00 hodin prvním nedočkavcům brány zámeckého zahradnictví otevřít, aby si mohli nakoupit své oblíbené rostlinky. Kdy budeme moci skutečně zahájit prodej netušíme, ale budeme s předstihem informovat. Každoroční Pohádkový les, pořádaný spolkem Zámecká zahrada, připadl tentokrát na sobotu 27. 6. 2020 ve 14.00 hodin.

Skleníky v zámeckém zahradnictví prošly po sto letech kompletní rekonstrukcí. Za dobu své existence sice prodělaly několik úprav, ty však ve svém důsledku stály za jejich postupnou zkázou. Historie výstavby skleníků v českých zemích začíná již v první polovině 14. století. Jednalo se většinou o stavby, ve kterých se pěstovaly exotické rostliny - ananasy, citroníky, fíky. Stavebně se jednalo vždy o stavbu zděnou, s prosklenou přední stěnou orientovanou na jih či jihovýchod. Využívaly se většinou v jarních a podzimních měsících. Později bylo přidáno jednoduché

topení zabudované v podezdívce pod zasklením, které umožnilo celoroční využití skleníku. Jednotlivá skla se překládala přes sebe (z důvodu odvodu vody na orosených sklech) a byla tmele na dřevěné konstrukce. Kovové skleníky s parním vytápěním se začaly objevovat až v polovině 19. století. I v Miloticích byl nejdříve skleník jednoduchý, pultový z úzkých zasklení. Později byly vystavěny skleníky s podezdívkou (20. léta 20. st.) ke kterým v 70. letech přibýly další tři lodě skleníku, ty sloužily až do minulého roku. U rybníčku z drůbeží v nové zásobní zahradě je na fotografiích z 50. až 70. let vyobrazen také malý skleník, bohužel o jeho využití, stáří a účelu nevíme další podrobnosti. Věříme, že se vám nové skleníky a hlavně pěstované rostliny budou líbit a stanete se častými návštěvníky našeho zahradnictví i zahrady.

O počasí

Člověk, jež se stal zahradníkem, vyhledává se zálibou Staré pamětníky. Jsou to obstarší a poněkud roztržití lidé, kteří každého jara říkají, že takové jaro ještě nepamatují. Je-li chladno, prohlašují, že tak studené jaro ještě nepamatují: „jednou tomu je šedesát let, bylo vám takové teplo, že na Hromnice kvetly fialky“, naproti tomu, je-li trochu tepleji, tvrdí Pamětníci, že tak teplé jaro nepamatují: „jednou je tomu tak šedesát let jsme se na svatého Josefa vozili na sáňkách“. Zkrátka i ze svědectví Starých Pamětníků je zjevné, že v ohledu počasí panuje v našem klimatu nespoutaná libovůle a že se proti tomu nedá nic dělat.

Karel Čapek – Zahradníkům rok 1929

Roman Krejča

Orel jednota Milotice

Rádi bychom vás pozvali na novou akci pořádanou naší jednotou. Protože jsme měli trochu obavy z toho, že v době konávání Dne matek bude již spousta jiných akcí v naší obci, rozhodli jsme se uspořádat takový „Sportovní den pro celé rodiny“ v měsíci červnu.

Proto, kdo má rád pohyb a zábavu, ať si zapíše do kalendáře datum 13. 6. 2020, protože v tuto sobotu vystoupí v areálu

u Šidlen všechny sportovní i divadelní složky naší jednoty a pozvaní hosté. Po představení bude program pokračovat soutěžemi, hrami aj. sportovními aktivitami pro děti i dospělé!

Večer si zatančíme ve stylu „disco“ a potvrdí-li nám účast i pozvaní muzikanti – byl by program obohacený i o skvělý koncert. Chybět nebude ani táborák. Podrobný harmonogram celé akce bude

včas zveřejněn všemi sdělovacími prostředky, která má naše obec k dispozici, a také na facebookových stránkách Orel jednota Milotice.

Jenom musíme doufat v pěkné počasí, protože jinak by se celá akce musela přesunout na kulturní dům. Všichni jsou srdečně zváni!

Krásné a požehnané Velikonoce všem

Pavlaína Náplavová

SDH = zábava, ale i dřina...

Budí se příroda, budí se kraj, a tak zveme nové členy mezi nás. Rádi pomáháte, ale zároveň se u toho dobře bavíte? Tak to čekáme právě na vás. Být členem sboru dobrovolných hasičů přináší do života nové přátele, nové vědomosti, zábavu, ale i povinnosti. A máte-li doma dítě ve věku 4–15 let, plné energie, které rádo běhá a učí se novým věcem, máme pro něj dveře otevřené.

V prosinci proběhla výroční valná hromada, na které jsme si zvolili nové složení výboru. Naším novým starostou se stal Jiří Sochor, který vystřídal na tomto postu Jana Řiháka, jenž vykonával funkci starosty několik let. Staronovým místostarostou byl zvolen Jiří Vařák a jednatelem sboru se stal Josef Žurovec.

A teď se přesuneme k tomu, co všechno sbor dělá během zimního období. A jak správně tušíte, sbor nezná zimní odpočinek. Hlavním zimním úkolem je připravit hasičský ples, jenž se vždy koná koncem ledna. K tanci a poslechu hrála DH Tůfaranka, která přitáhla spoustu návštěvníků. Výzdobu po loňském úspěchu opět vytvořila naše mládež pod dozorem kolektivu členů SDH. Ples se vydařil, a již teď se těšíme na další ročník. Moc děkujeme všem sponzorům a dobrovolníkům, kteří přispěli do tomboly a jakkoliv pomohli s přípravou plesu. Další akcí, která se připravuje v podstatě souběžně s plesem je Košť drkotin, destilátů a jiných pochutin. Letošní košť byl velmi úspěšný. V soutěži bylo 40 vzorků drkotin

a 50 vzorků pomazánek. Diplom a pohár za nejlepší drkotinu si odnesl náš člen pan Žurovec Josef. Druhé místo získala paní Kamila Prágrová a třetí místo pan Zaňat Josef. Výhercům ještě jednou gratulujeme a děkujeme všem, kteří nám ochotně dali jakýkoliv vzorek (drkotinu, pomazánku, pochutiny i pálenky).

Více akcí jsme zatím nestihli, ale nezoufejte. V roce 2020, pro vás chystáme spoustu akcí. Většinu již znáte a tak jen ve zkratce. Čeká nás i váš sběr železného šrotu, pálení čarodějnic a s tím spojené odpoledne plné her pro děti i dospělé. V květnu bude určitě mše svatá za všechny hasiče a také nesmíme zapomenout na hasičské soutěže naší mládeže.

Tím jsme se dostali k mládeži, která je nedílnou součástí našeho sboru. Nebojte, naši mladí hasiči nezahlí ani v zimě. Celé zimní období se pilně připravují na soutěže v tělocvičně místní

základní školy. Co nevidět je čeká halová soutěž ve Velké nad Veličkou. Všichni se již těší na sluneční paprsky, jelikož to je znamení, že se začnou plně připravovat na soutěže na hasičském hřišti. Trénovat požární útok přece jen v tělocvičně není možné, a tak již celé družstvo vyhlíží teplé počasí. Bohužel až epidemie koronaviru ukáže, co z plánovaných akcí budeme moci uskutečnit.

Za sbor dobrovolných hasičů vám přeji krásné jarní a slunečné dny.

Alexandra Křížová

Venku už je pěkné počasí, ale dědina je jak vymetená. Přitom by na ní mělo běhat sto děcek, vyřváhat a hépat lidom pod kola, cizím pod auta a stařečkům před jejich elektrické ferari. Slušný člověk už ani nemá kemu nadat. Ve škole mají prázdniny, ale čut jich nikde není, beztak enom ležijú doma s mobilem. A aj staří chlapi sa odstěhovali k Šidlenám. Jednak je tam práce hromada ze stříháním, vázáním a saděním zeleniny a jednak sa tam odstěhovali kvůli temu krucinál-viru. Ně sa ale zdá, že moc platné jim to není a viróza sa šíří aj tam. K večeru sa plancú mezi sklepama, přepadávají chvílami dopředu, chvílami zas po zadku, hledijú při tem jak čerstvě vyoraná myš a opírajú sa, o co možú, enom né o morální ponaučení manželek a velebného pána. Naštěstí je toto inší viróza, tá prezidentská. Tá je sice taky nakažlivá, z chlapa na chlapa, ale do druhého dňa sa vykurýruje.

Aj lehkú nervózu ide postřehnúť. Obchody sice eště nejsou úplně vykúpené (ve večerce prej eště mají nějaké čínské konzervy a v jednotě furt tú samú kvalitní zeleninu od loňska). Ale u Šidlen aby nechytli tú pravú koruna nemoc, už sa prej tí najobojenější chystajú na ňu aj stříkat, enom nevím, esli sulkú, kuprikólem nebo obojím. Esli ich to nepřizabije, tož jich to snád' aspoň zbaví plísňe na nohách a vši (až jim slezú vlasy). Tí rozumnější prostě zalezú do sklepa a zhlukujú sa s nachystanú výmluvú, že sú na

funusi. Šak do sklepa sa jich stejně velice nevleze. Dodržujú hygienické befely, rádně sa dezinfikujú alkohólem a sú klidní, protože doma majú sklep plný artepí a u Šidlen sklep plný vína. V tem najhorším by totiž mohli artepí vyhandlovat za benzín či pivo a odstěhovat sa do sklepa nadobro. Zatím enom ale mudrujú, esli dyž tá koruna zmutovala z netopýra či jakéj havěťe na člověka, tož esli sa nemože překabátit aj na trnky třeba. Nebo, nedaj Bože, aj na vinohrad! No, snád' sa nic takého nestane, karanténa pomine a zas bude dobré víno, jak každý rok...

Než sa objaví tento koruna moribundus, tož sme stihli uspořádat členskú schůzu s přednáškú Ing. Vidlářa z BS vinařských potřeb a hlavně košt archivů. Ten byl celkem vydařený, kvalita byla aj u vín v chladákoč, degustátorů aj muzikantů (Varmuži). Enom lidí došlo méně jak posledně. Šak dyby věděli, že ostatní košty sa budú rušit, bylo by natřískané až po hambálky.

Všecko sa to eště uvidí, do Zpravodaja sa mosí psat hodně dopředu, tož včil vám jářku nepovím, co bude. Brigáda sa udělá určitě, neco sa opraví a bordel vyveze ze sklepů a vinohradů. Snád' aj Trachtoriáda už bude. A protože nebude velikonoční košt, tož sa všeci zjeďeme v božíhodovú nedělu u Šidlen a podegustujeme to u zdroja...

Jarek Grufík

Z činnosti mysliveckého spolku

Vzhledem k tomu, že 31. března končí myslivecký rok, sešli se členové MS Horky dne 29. února na myslivně k výroční členské schůzi, aby zhodnotili sezónu uplynulou a připravili se na tu příští. Po úvodním přivítání předsedy MS následovaly zprávy finanční a revizní, chov a lov zvěře zhodnotil ve své zprávě myslivecký hospodář. Následovalo hlasování o přijetí nového člena MS. Za člena MS byl jednomyslně přijat Tomáš Kundera, sokolník-chovatel loveckých dravců cvičených k lovu zvěře. Ze zprávy mysliveckého hospodáře vyplynulo, že v uplynulé sezóně bylo uloveno 10 srnců, sedm srn a osm srnčat. Nutno podotknout, že došlo ke změnám v době lovu srnčí zvěře. Nově začíná lov srnců již 1. května (dříve 16. května) a končí 30. září. Lov srn a srnčat dříve začínal 1. září a končil 31. prosince. Nově jsou dospělé srny loveny ve stejném termínu, ovšem srnčata lze lovit celoročně. Toto opatření bylo zavedeno u spárkaté zvěře (tedy i zvěře srnčí) z důvodu snížení jejich početních stavů kvůli obnově převážně smrkových lesů hynoucích z důvodu nedostatku vody a větrných či následných kůrovcových kalamit.

Jelikož obnova lesů je prováděna listnáči, které spárkatá zvěř potravně preferuje (okus sazenic), bylo povoleno lovit spárkatou zvěř do dvou let věku celoročně.

Tato možnost je ovšem využívána pouze v lesních honitbách postižených zmíněnými kalamitami. V naší polní honitbě jsme se naopak rozhodli ukončit lov srn i srnčat již k 30. listopadu, což je z chovatelského hlediska vhodnější. Pokud je lov prováděn včas, je možno dle postupujícího přebarvování do zimní srsti lépe posoudit chovatelskou hodnotu kusu, v prosinci již má většina srnců shozena paroží, takže lze již obtížně rozeznat pohlaví kusu, zhoršuje se počasí (chlad, mlha) a je méně denního světla.

Co se týče zvěře bažantí, na třech podzimních honech bylo uloveno 23 bažantů-kohoutů, dále bylo uloveno 11 bažantů loveckými dravci při speciálních sokolnických lovech. Při lovech palnou zbraní (brokovnicí) je dbáno, aby byli loveni výhradně kohouti tak, aby bylo dosaženo chovatelsky optimálního poměru pohlaví 1:4 ve prospěch slepic. Podle vyhlášky č. 491/2002 Sb. je stanoven minimální počet bažantů v honitbě v počtu pěti jedinců na 100 ha, pokud je nižší, nelze bažantí zvěř chovat. V naší honitbě o rozloze 1057 ha to znamená, že jejich počet nesmí poklesnout pod cca 50 jedinců. Stejný početní limit platí i pro zajíce. Navzdory chronickému úbytku drobné zvěře se tento limit v obou případech daří dodržet. Z chovatelského hle-

diska optimální poměr pohlaví u zajíce polního je 1:1, oproti bažantům je ovšem při honech obtížné rozeznat obě pohlaví, a tudíž lovit je selektivně; je nutno tedy spoléhat na předpoklad, že statisticky jsou lovena obě pohlaví rovnoměrně. Jelikož se největší úbytek zajíců týká lánů orné půdy, jsou tam zajíci šetřeni. Relativní dostatek zajíců je pouze ve vinohradech, ovšem tam kvůli možnému okusu vinic v případě tuhé zimy nejsou vítáni, proto byl hlavní hon konaný dne 14. prosince situován do vinic v okolí Šidlen a na Černém kopci. Při podzimních honech bylo uloveno celkem 28 zajíců – drtivá většina právě ve vinohradech. Co se týče zvěře myslivosti škodící, stojí za pozornost úlovek celkem 25 lišek, což je oproti jiným sezónám vysoký počet.

Z úkolů na následující myslivecký rok byla zdůrazněna nutnost opravy garáže pro traktor a oplocení daňčí obůrky, dále zajištění krmiva pro zimní příkrmování, jež se jeví jako stále obtížnější (týká se zejména kukuřice a pšenice). Zdůrazněna byla také zodpovědná příprava Dětského dne – možnou novinkou v nadcházející sezóně by mohla být ukázka výcviku policejního psa. Žádoucí je též obohacení soutěžních disciplín či ukázek o mysliveckou tematiku (např. formou poznávacího puzzle, ukázkou vábníček či vábení zvěře,

poznávání sádrových odlitků stop zvěře apod.).

V závěrečné diskusi vyslovil kolega Miloš Martinásek apel směřovaný k členům MS, aby dbali na řádnou péči o plastové a betonové napaječky, neboť vzhledem ke klimatickým změnám je zajištění dostatku vody pro zvěř stejně důležité, ne-li důležitější než ze zákona daná povinnost přikrmovat zvěř v období zimního (potravního) strádání. Tento apel byl přijat s všeobecným souhlasem.

Opačně vyzněl můj podnět vyslovený pod dojmem vysokého odlovu lišek v končící sezóně, abychom po dobu trvání probíhající hraboši kalamity v honitbě do jisté míry tolerovali výskyt zvěře myslivosti škodící (liška, kuna skalní, toulavá kočka), jejíž škody na drobné zvěři (predace mláďat) v současnosti vyvažuje predace hrabošů. Je předpoklad, že likvidací hrabošů predátory (biologickou ochranou kultur) bychom předešli nutnosti použití jedů (rodenticidů) v honitbě, jež v kombinaci s dalšími pesticidy mohou způsobovat rozsáhlé otravy zvěře. Bohužel jsem s tímto podnětem zůstal osamocen...

Jelikož jsem názoru, že vzhledem k ex-

trémně mírnému průběhu zimy bude problém s hraboši letos ještě palčivější, přicházím s vlastní iniciativou dle svých fyzických možností. Jedná se o instalaci berliček pro dravce v lokalitě Hrubá lůka. Berličky usnadní dravým ptákům predaci hrabošů – ve dne např. kánatům či poštolkám, v noci puštíkům či kalousům. Tento způsob biologické ochrany navzdory skepsi části zemědělců propagují ochránci přírody. Efektivnost tohoto opatření bude možno velmi snadno sledovat z turistického přístřešku na Hraběcí cyklostezce. Při použití silného dalekohledu lze odtud dohlédnout až k 2,6 km vzdálenému mistřínskému Palánku a obsáhnout tak plochu cca 180 ha. Porovnáním výskytu dravců v 100 ha velké části milotické s berličkami a vzdálenější části mistřínské bez nich si lze učinit jistou představu o smysluplnosti tohoto opatření.

Ostatné – nebylo by od věci u tohoto přístřešku s ideálním výhledem na část naší honitby ke stávajícím panelům o historii vodního mlýna či vinařství připojit informační panel s mysliveckou či environmentální tematikou. Tato část honitby je

názornou ukázkou intenzivního zemědělského hospodaření spojeného s velkými půdními bloky a melioracemi vysušující krajinu. Je zajímavé odtud pozorovat zimní koncentrace srnčí zvěře (až 100 ks), či sledovat výskyt zajíců (před patnácti lety až 25 ks, nyní sotva 2–3 ks), zimující severské husy běločelé či jarní tah jeřábů popelavých, nehybně stojící volavky bílé či popelavé při lovu hrabošů atp. Spolu se stávající informační tabulí u mokřadu zvaného „Olšák“ za mostem přes potok Hruškovice by takto byla Hraběcí cyklostezka povýšena na stezku naučnou.

Za MS Horky Jiří Wenzl

Výlož zvěře po leči na Černém kopci

Klub seniorů

Domněnka, že si senioři přes zimu odpočinou, byla mylná. Dlouho jsme se připravovali na náš odpolední ples. Velmi se vydařil. Líbil se country taneček a módní přehlídka byla překvapením a kladně chválena. Účastí byl nejvíce navštívený. Děkujeme všem, kdo za námi přišli a podpořili nás a také všem sponzorům.

Navštívili jsme všechny plesy, hasičský zahájili předtančením. V únoru byla oplacena návštěva seniorům z Ratíškovice na jejich plese. Fašank letos přišel brzy. Zase jsme nechyběli. V kroji jsme si poseděly na „súdné stoličce“, jak bývalo dřív zvykem. A co o nás zpívala basa? „Odpusť baso milockým důchodkynám, že doma vůbec nesedí, na každé muzice vytáčí, jak modelky sa natrásajú a ešte na súdnej stoličce pomlúvajú.“ Bylo veselo, ani se nám nechtělo jít domů. Ve čtvrtek 5. března proběhlo tradiční setkání u společné večeře. Zavzpomínali jsme na MDŽ, zazpívali si pěkné písničky a nasmáli při scénce o společné hygieně důchodců. Přišli i starosta Jožka a místostarosta Radek, přinesli lahvinu, popřáli a udělali nám radost.

Blíží se Velikonoce! Jak to utíká! Nedávno byly vánoční vzpomínky a teď velikonoční...40 denní půst, křížové cesty, zkoušky

chrámového sboru na velikonoční mše. Vzpomínám na zpívání „Pašiji“ o umučení Krista. Dodnes si pamatuji varhanici paní Synkovou, jaký měla krásný operní hlas, a kterou postavu kdo zpíval: evangelistu celé roky Franta Neduchal z Vacenovic (Píďala), Ježíše můj tatínek Jožka Krist a po něm 25 let bratr Jenda. První děvečku moje maminka Málka, druhou děvečku Joza Gregorovičová, Piláta Jožka Kasánek atd. Tatínek vše nacvičil a před svátky přišel pan Zbořil dirigovat, aby tatínek mohl zpívat. Přišel se podívat i pan farář Metoděj Trunečka. Vždycky přinesl slivovičku na zahřátí. Na Bílou sobotu se nosily koláčky na velkých plechách upéct k panu Janíkovi. Na

ty jeho vonící pecny chleba vzpomínáme všichni. Držel se půst od masa, až v noci po vzkříšení jsme dostali kousek bokoviny. Jako děti jsme mívaly služby u Božího hrobu. Vždycky dva ministranti oblečení jako při mši a dvě děvčata po bílou za družičky, s věnečkem asparátu na hlavách. Traduje se u nás příběh mé sestřenky. Mezi službami u hrobu se utíkala vyčurat k nám do chléva. A jak přičapla, koza jí věneček sežrala. To bylo řevu! Ještě že byl u nás asparát celý rok po ruce. Neděle byla velký svátek. Dopoledne slavnostní zpívaná mše. Ráda jsem se dívala z chóry na tu záplavu krásných krojů, červených šátků a bílých šatek. Odpoledne

bylo požehnání. Rodiny byly stále spolu. Košty vína nebývaly. V pondělí chodily po šlaháče party kluků, ale i ženáčů, až do večera. Teď se chodí málo. Také jsme si nenosili plné igelitky narvané cukrovím. Jen vajíčka a nějaký oplatek. Hodně lidí zamkne domy a jezdí na výlety. Možná je to tak dobře, protože v dnešní úspěšné době jsou rodiny spolu čím dál tím méně. Těšme se proto z nastávajícího jara, slunečních paprsků a probouzející se přírody. Nadechněme se k novému zrození spolu se vzkříšeným Vykupitelem. Přeji všem radostné velikonoční svátky a budme spolu!

Libuše Šrahulková

DFS Trnaveček

Za loňský rok jsme stihli čtyři zcela nová taneční a hudební pásma, pět veřejných vystoupení, dvě tradiční obchůzky, dvě celodenní soustředění a nespočet pravidelných i výjimečných zkoušek! Určitě budete souhlasit s námi, že tento výkon si skutečně zasloužil pořádnou odměnu. Jako poděkování za snahu a vytrvalost jsme dětem slíbili turnaj v kuželkách, který jsme uspořádali začátkem ledna v kuželkárně v sousedních Svatobořicích. Při něm jsme nejenom změřili své síly a sportovní nadání, ale také vybrali písničky pro výběrové neveřejné kolo 18. ročníku Dětské pěvecké soutěže Jaromíra Měchury, která měla vybrat nejlepší dětské zpěvačky z oblasti jižního Kyjovska. 15 dětí ze souboru pak ve čtvrtek 6. února sebralo odvalu a před odbornou porotou zazpívalo svou oblíbenou lidovou písničku. Že máme ve svém kolek-

tivu skutečně šikovné děti, se opět potvrdilo, když do finálového kola postoupilo šest zpěváků! To se mělo uskutečnit v sobotu 14. března, avšak na poslední chvíli bylo zrušeno kvůli epidemii koronaviru. Ten bohužel negativně ovlivnil i naše pravidelné zkoušky, které byly do vyřešení celé situace zrušeny. Musíme doufat, že všechno zlé bude brzy za námi a začneme se opět stýkat a nacvičovat nová pásma. V tomto přechodném období si můžeme třeba i zavzpomínat na únorovou fašankovou obchůzku s naší cimbálovou muzikou. Jsme velmi rádi, že se k nám letos přidal místní folklorní soubor Šotyš a spousta dalších místních obyvatel. Zpočátku nám počasí moc nepřálo, ale po chvíli vyčkávaní na kulturním domě se umoudřilo a mohli jsme vyjít do ulic. První slaninu jsme si vyzpívali a vytančili

li u pana starosty před obecním úřadem, další u Kristů za kostelem, pak u Šrahulků, Kašíků, a když jsme končili u Kotášků, šavle byly plné! Děkujeme všem, kteří nám pomohli udržet veselou náladu a vytvořit pevný základ pro založení/obnovení nové tradice.

Kateřina Pospíšilová

Spolek Rodinné centrum Milotice

V prvních měsících nového roku pokračovaly herní sobotní odpoledne v prostorách bývalé školky na Rafandě, kde si kdokoliv mohl přijít zahrát deskové hry nebo využít různých stavebnic, nově máme pro děti k dispozici také lego (Duplo, Friends, City). Poslední herní odpoledne bylo plánováno na 28. března, pokračovat budeme zase na podzim.

Díky tomu, že jsme loni opět obdrželi dotaci z fondu Jihomoravského kraje, máme nyní v nabídce cca 40 stolních her (např. Ubongo, Osadníci z Katanu, Prorocství, Port Royal, Panic Lab, Cortex, Cestujeme po hradech a zámcích, různě

hry z řady KVIDO nebo MINDOK Smart Games). Hry vám rádi zapůjčíme domů, stačí se ozvat Ivaně Řihákové, Katce Kotáskové, Marcele Piťové, Janě Harcové nebo Martě Poláškové, popřípadě se zastavte si vybrat v den, kdy pořádáme v bývalé školce nějakou akci. K vypůjčení máme také knihy orientované především na výchovu a osobní rozvoj, ale máme i knížky a encyklopedie pro děti. Seznam her i knih jsou vyvěšeny na nástěnce na bývalé školce na Rafandě a na facebookových stránkách našeho spolku. Půjčovat si je můžete kdykoliv po celý rok.

Další akce plánované naším spolkem se uskuteční v závislosti na aktuální situaci a opatřeních souvisejících s epidemií koronaviru.

Přejeme vám hlavně pevné zdraví a příjemně strávené jarní dny!

Jana Harcová

Co se děje v MŠ

Letošní zima nepřinesla dětem tolik očekávanou sněhovou nadílku, o které se zpívá v dětských písničkách, proto jsme k dovádění na zahradě využívali vozíky, odrážedla a koloběžky, které jindy čekají až na jaro.

Předškolní vzdělávání jsme formou herních a tvořivých činností provázali s tématy počasí, zvířátek v zimě, karnevalu a příprav na Velikonoce. V únoru jsme podnikli cestu linkovým autobusem do kina v Kyjově. Předškoláci absolvovali 10 lekcí předplavecké výuky v plaveckém bazénu Hodonín. Pokračujeme v projektu Školka v pohybu, financovaném MND Hodonín. V rámci spolupráce MŠ a ZŠ započaly přípravné hodiny budoucích prvňáčků. Cílem předškolní přípravy je seznámení dětí se školní třídou, paní učitelkou a způsobem školního vzdělávání.

Vrcholem zimního období byl náš tradiční maškarní karneval. V tělocvičně naší školy se i tentokrát sešlo mnoho krásných masek. Nechyběli policisté, hasiči, piráti, víly a princezny, odborníci všeho druhu i zvířátka. O zábavné hry a soutěže se postaraly paní učitelky pod vedením Bc. Kateřiny Gergelové, která celou akci moderovala, a radostnou atmosféru podpořil náš věrný zvukař pan Pres. Děti ve svých maskách soutěžily v hodu, skoku i tanci a postupně

nasbíraly kapsy plné bonbonů. A když se vyhlásila tombola, všichni se nahrnuli ke stolům, které se prohýbaly pod množstvím cen. Dovolte nám závěrem poděkovat rodičům, kteří přispěli do tomboly a přišli se svými dětmi zažít veselou atmosféru letošního karnevalu.

Hezké jarní dny přejí čtenářům

paní učitelky z MŠ

Toulky za zvěří

Již dlouhodobě se účastníme výtvarné soutěže vyhlášené ČMMJ OMS Hodonín – Mé toulky za zvěří – sklízíme výborná umístění. Letos tomu není jinak. Ve IV. kategorii se umístila na 1. místě Adéla Chlustinová z 9. A. Moc jí gratulujeme. Její práce dále postupuje do okresního kola v Brně.

Lenka Prčíková

Okresní kolo Olympiády v českém jazyce

Adéla Chlustinová, vítězka školního kola Olympiády v českém jazyce, reprezentovala naši školu 23. ledna v okresním kole. V silné konkurenci téměř třiceti žáků, kde figurovali i žáci víceletých gymnázií, obsadila krásné 7. místo. Adélko, gratulujeme a přejeme mnoho dalších studijních úspěchů

Radka Pavelková

Okresní kolo matematické a fyzikální olympiády

Naši žáci se jako každoročně zúčastnili okresního kola fyzikální a matematické olympiády. Fyzikální olympiády se zúčastnili dva žáci 9. ročníku a oba dva byli úspěšní. Vojtěch Borýšek obsadil 4. místo a Ondřej Krist se umístil na 3. místě.

V matematické olympiádě v kategorii pátých a devátých tříd se Karla Nováková v silné konkurenci umístila na 5. místě. Naši odcházející deváťáci byli taky úspěšní, protože Tomáš Hanák se umístil na 4. místě a Adéla Chlustinová uniklo vítězství jen o vlasek, a tak skončila na krásném 2. místě.

Všem moc gratulujeme a deváťákům přejeme, aby se jim v dalším studiu dařilo stejně tak jako u nás.

Mária Išková

Recitační soutěž

Dne 28. února se konalo školní kolo recitační soutěže. Již tradičně byli žáci rozděleni do čtyř kategorií podle věku. I když je vzhledem k dnešní době mobilních telefonů znát pokles čtenářského zájmu, našli se opět tací, kteří jsou ochotni věnovat svůj volný čas a rozvíjet krásy českého jazyka. Za to jim patří velký dík a obdiv!

Je vždy velmi těžké vybrat mezi takto šikovnými a talentovanými žáky. Dle poroty se s naučenými texty nejlépe popasovali:

IV. kategorie (8.–9.třída)

1. místo – Viktorie Novotná (9. tř.)
2. místo – Radka Hanáková (8. tř.)
3. místo – Ema Šedová (8. tř.),
Vít Gerych (9. tř.)

III. kategorie (6.–7.třída)

1. místo – Kateřina Piňová (7. tř.)
2. místo – Julie Gerychová (7. tř.)
3. místo – Tereza Šedová (6. tř.)

II. kategorie (4.–5.třída)

1. místo – Karla Nováková (5. tř.)
2. místo – Nikola Vaňková (4. tř.)
3. místo – Matyáš Smolák (4. tř.)

I. kategorie (1.–3.třída)

1. místo – Lucie Vízdalová (3. tř.)
2. místo – Richard Šeďa (3. tř.)
3. místo – Alžběta Horáková (2. tř.)

Vítězům držíme palce v okresním kole, všem moc gratulujeme a děkujeme za účast.

Ivana Smoláková

K poslednímu boji štábního šikovatele Martina Krista

Když jsem psal do obecního zpravodaje svůj příspěvek ke 100. výročí vzniku Československé republiky, cítil jsem jako povinnost zmínit se o našem občanu Martinu Kristovi (22. 11. 1891 – 23. 12. 1918), který jako první z Milotic položil svůj mladý život za novou republiku. Vycházel jsem ze zmínky v obecní kronice Milotic, matriky zemřelých válečného lazaretu v Hodoníně a rodinných vzpomínek. Dále jsem se opíral o dvě publikace, které se zabývají obšírně boji na Slovensku (D. Tomášek: Nevyhlášená válka. Boje o Slovensko 1918–1920. Praha 2005; P.J. Kuthan: V těžkých dobách. Boje na Slovensku 1918–1919. Praha 2010.). Vzhledem k nesmyslné skartaci kmenových listů vojáků narozených v letech 1887 – 1900 se nedalo nic dalšího zatím zjistit.

O to větší překvapení mne čekalo, když se na mne obrátil amatérský historik pan Peter Bača ze Senice a začal si se mnou upřesňovat informace. Chtěl zjistit co nejvíce právě o Martinu Kristovi. Ukázalo se, že má výpisky z pamětí praporčíka Frndáka, o němž jsem ve svém příspěvku také psal. Ty vrhly upřesňující pohled na tehdejší děje i poslední boj našeho rodáka. Co se tedy v době prvních dnů nové republiky a posledních dnů první světové války stalo? Jak probíhala vlastně „trnavská operace“, v níž Martin Krist utrpěl smrtelné zranění, z pohledu praporčíka Frndáka?

Dne 5. listopadu 1918 zadrželi Rakušané v Březlavi vlak s vojáky 25. pěšího pluku z Lučence a odzbrojili jej. Muži, kteří se hlásili ke Slovákům (celkem 148), byli přivedeni do Holiče a nově

vyzbrojeni (zde už byli na žádost města čeští dobrovolníci). Praporčík Frndák dostal k dispozici 80 mužů a praporčík Mega 68 mužů.

Dne 6. listopadu odjeli do Skalice, kde dočasná slovenská vláda vyhlásila převzetí moci na Slovensku a slovenští vojáci složili přísahu. Po ní praporčík Mega s 68 muži odešel do Malacek, aby doplnil oddíl nadporučíka Ripky, a praporčík Frndák s 80 muži spolu s podplukovníkem Hanáčkem a jeho 200 četníky odešli do Trnavy. Zde na druhý den odzbrojili maďarskou gardu nadporučíka Szekereša v počtu 400 mužů a jejich zbraně uzamčeli v budově radnice. Pak převzali správu města a rozeslali hlídky po okolí, aby zabránili rabování.

Dne 8. listopadu 20 českých četníků obsadilo nádraží a zajistilo 12 lokomotiv a řadu vagonů. Avšak maďarští železničáři v noci s nimi ujeli do Prešpurku (pozdější Bratislava). Ráno 9. listopadu praporčík Frndák telefonicky oznámil posádkovému velitelství v Prešpurku, že na město zaútočí naše letadla a též naše dělostřelectvo, pokud vše ihned nevrátí. Maďaři neměli představu, kolik Čechoslováků a jak vyzbrojených mají čekat. V Malackách byl náš silný oddíl a dobrovolníci nadporučíka Ripky se zastavili až u Děvinských jezer, kde si s Maďary domluvili sami demarkační čáru. A už odpoledne se vše vrátilo do Trnavy.

Dne 10. listopadu do Trnavy přijeli pověřenci naší vlády. Na druhý den rota praporčíka Frndáka převážela zbraně z radnice na nádraží, kde je nakládala do vagonů. Zřejmě toto bylo signálem k protičeskoslovenským nepokojům, které zahájili studenti zdejšího gymnázia, a ty se rozšířily. Došlo k násilnostem a byla povolána posila 80 četníků, která demonstranty rozehnala. Podplukovník Hanáček se zatím snažil spojit telefonicky s Holíčem, aby informoval o blížícím se maďarském vojsku. Jak se ukázalo, místní policejní kapitán telegrafem požádal Budapešť o vyslání vojska. Telefonické spojení s Čechy bylo místními sabotováno, proto byl vyslán kurýr na lokomotivě se žádostí o pomoc. Další vojáci byli odesláni k ochraně místního cukrovaru. (Cukr byl za války strategickou surovinou.). Začalo vyjednávání. V noci však byla železniční stanice přepadena obrněným vlakem. Četníci byli nuceni v boji s přesilou ustoupit, čtyři z nich, kteří tam zůstali ranění, byli maďarskými námořníky dobiti bajonety. Nakonec došlo k dohodě, že obě strany si vymění po jednom důstojníku jako rukojmí, že československé vojsko může odjet z Trnavy do Kútů, může si ponechat zbraně s municí, prapory, své mrtvé a raněné.

A tak se dne 13. listopadu jednu hodinu po půlnoci i stalo. Avšak při ústupu na šelpickém nádraží potkali 500 mužů, kteří jim šli do Trnavy na pomoc a kteří zde marně čekali na telegrafickou odpověď. Sabotáž se zdařila. Tento transport vedl František Haša. A právě zde je mezi vyjmenovanými veliteli uveden i štábní šikovník Martin Krist. Všichni museli ustoupit do Kútů. Podplukovník

Hanáček s důstojníky a četníky odjel do Hodonína, kde ranění byli předáni do válečného lazaretu a mrtví pochováni. Praporčík Frndák zůstal v Kútech.

Dne 16. 11. přijel praporčík Frndák na lokomotivě se 14 muži a dvěma kulomety do Holíče. Přední slovenský činitel Dr. Pavel Blaho jej informoval, že Maďaři se chystají zničit naftové doly u Gbel a že Senici už obsadili Maďaři. Chtěl, aby praporčík Frndák situaci v Senici ověřil. Ten navrhl, že se vrátí do Kútů a s celým transportem odjede do Senice, a tak zabrání maďarskému útoku na Gbely. Když se vrátil do Kútů, už tam probíhala porada důstojníků, kde poručík Kresák ze Senice žádal pomoc pro město, protože Maďaři pozavírali Slováky do vězení a navíc chtějí mimo jejich potrestání provést násilný odvod do svého vojska. Večer po 22. hodině vyjela první lokomotiva s praporčíkem Frndákem a štábním šikovníkem Martinem Kristem, kteří elektrickými svítilnami vpředu dávali signály, aby je náhodou nenapadly další postupující české oddíly. Spolu s nimi jelo 20 mužů a dva kulomety. Za nimi s odstupem asi 1 000 metrů následoval druhý vlak s asi 600 muži a pak s malým odstupem lokomotiva s 10 vojáky a jedním kulometem, která je měla odzadu kryt. Ovšem ukázalo se, že v obou předních lokomotivách už není dostatek vody a hrozí zničení jejich kotlů. Museli se polí zastavit a polními láhvemi a esusy nabírali vodu z potoka a okolních mokřin. A tak se k Senici dostali až 17. listopadu o půl druhé ráno.

Zastavili asi 2 km před nádražím, vytvořili rojnicí, opatrně postupovali, pak se doplazili k nádraží a zaútočili. Ukázalo se, že Maďaři a jejich přívrženci se usadili v patře a podkroví, odkud vedli palbu na naše. Došlo k prudkému boji a proniknutí našich do budovy. Štábní šikovník Martin Krist byl zasažen dvěma výstřely do břicha. (V matrice zemřelých válečné nemocnice v Hodoníně je uveden průstřel levé plíce, v obecní kronice pan farář upřesňuje průstřel kulkou dum dum. Pro to by svědčilo i vyprávění mojí stařenky Neduchalové, že když jej přivezli z Hodonína na voze plném slámy, jeho matka jej objala a ukázalo se, že mu chybí kus zad a díra je plná hnisu, že by jej „mohli nabírat žufánkem.“) Zřejmě jej střelil praporčík Žabka, rodilý Slovák a stoupenec maďarského státu, který vzápětí zemřel kulkami Čechoslováků. Bylo zjato několik Maďarů a ozbrojených železničních zřízců, ukořistěn vlak maďarských námořníků, lokomotiva, jeden vůz plný munice, jeden vůz léků a lékařského vybavení, dva vozy potravin a tři osobní vozy. Jak je zřejmé, neutrpěl Martin Krist své smrtelné zranění v boji o nádraží v Trnavě nebo poblíž něj, jak je to zmíněno v obou citovaných pramenech, ale v boji o nádraží v Senici. Jak to pokračovalo dále?

Nádraží v Senici bylo tehdy vzdáleno asi 4 km od města. Boj o ně musel vyvolat pozornost. Maďarský velitel města chtěl telefonicky vědět, co se

děje. Praporčík Frndák jej perfektní maďarštinou žádal o velkou pomoc proti Čechům. Nadporučík Szekeras mu mohl poslat jen deset mužů s tím, že musí požádat velení v Trnavě o vyslání posil a že to bude trvat aspoň dvě hodiny. Čechoslováci se připravili. Jeden vagon posunuli asi 500 metrů od nádraží směrem k Jablonici, kde jej na výhybce vykolejili a zabrzдили. Tak byli chráněni před nájездem obrněného vlaku. Po obou stranách připravili po dvou zamaskovaných kulometech, Na okraji lesa se připravilo asi 300 mužů s puškami. Další úsek obsadil praporčík Frndák se 100 muži a dvěma kulomety. Malá skupinka ženistů byla vyslána k Jablonici, aby po průjezdu očekávaného vlaku za ním dynamitem vyhodila koleje a on nemohl ujet. Když se přiblížilo 10 Maďarů od města, někteří bojem rozzuření Češi zahájili předčasně palbu. Dva vojáci byli postřeleni, čtyři zajati a čtyři utekli. Byly čtyři hodiny ráno. Pak v 5.45 hodin přijel od Trnavy vlak a zastavil u vykolejeného vagonu. Maďaři vystoupili z vlaku. Začali na naše vojáky mávat a volali maďarsky „Ať žije maďarská republika!“ (Všichni měli rakousko-uherské uniformy.). Začala střelba. Maďaři rychle nakládali raněné a mrtvé do vlaku a stříleli z jeho oken. Pak spustily naše kulomety z asi 30 kroků a rozstřílely vlak „na krvavé sito“. Nakonec se mu podařilo ujet tak rychle, že naši ženisté ani nestačili zničit koleje. Podle svědectví katolického faráře z Trnavy seběhlo se na nádraží takřka všechno civilní maďarské obyvatelstvo připravené na útěk do Prešpurku. Vlak však byl doplněn novým strojvůdcem, lékařem pro raněné a urychleně odjel do Prešpurku. Pak následoval tvrdý boj o Jablonici, do kterého zasahovaly stále více přicházející české jednotky. A nakonec po dvoudenních přestřelkách v ulicích města byla Trnava 25. listopadu 1918 definitivně osvobozena. Ovšem to už štábní šikovník Martin Krist týden trpěl a umíral v hodonínském lazaretu. O jeho posledním boji víme více jen díky pamětem praporčíka Frndáka, který mu věřil a jak se zdá, měl jej jako jednoho ze svých nejschopnějších velitelů. V jeho odvaze a nasazení pro vlast nám může být vzorem a zářným příkladem.

PhDr. Jan Krist

P. S.: Zajímalo mne, o jakou hodnot v rakousko-uherské armádě vlastně šlo. Z Ústředního vojenského archivu mi sdělili, že to tak nelze jednoduše zjistit, ale že je jisté, že se jedná o vyššího poddůstojníka. Až po čase mi z Vojenského historického ústavu oznámili, že je to velmi složité přiřadit ji k některé naší hodnotě, ale nejspíše se dá štábní šikovník přiřadit k československé a české hodnotě rotmistra. (Pro ty, kdo nebyli na vojně: postup ve vojenských hodnostech je následující – vojín, sbojovník, desátník, četař, rotný a rotnistr.) O to více nás může mrzet, že nemůžeme z kmenových listů zjistit kde, za co a jak byl vlastně Martin Krist na frontě povyšován.

Milotice - zpravodaj - čtvrtletník, XXII. ročník, 1. číslo. Periodický tisk samosprávného územního celku. Vychází 31. 3. 2020.

Vydává obec Milotice v nákladu 650 výtisků. Reg. OkÚ Hodonín pod reg. číslem MK ČR E 12381.

Redakční rada: L. Knotková, V. Lunga, J. Levek (-jl-), I. O. Straka (-ios). Uzávěrka příštího čísla: 10. 6. 2020.

Redakce si vyhrazuje právo podle potřeby příspěvky krátit a upravovat. Názor redakce se nemusí shodovat s názory příspěvovatele.